

Voordelen stadslandbouw zijn groter dan risico's

Onderzoek HoGent toont dat veilig groenten telen niet per se op het platteland moet

TIM F. VAN DER MENSBRUGGHE

Speel je met je leven als je de sla en de spinazie opeet die je op het terras van je appartement langs een drukke stadsring hebt gekweekt? Neen, niet echt.

Voor één keer is het relevant te vermelden wie voor de hapjes zorgde bij de presentatie van een wetenschappelijke studie. Nadat onderzoekster Veronique Troch (Hogeschool Gent) de effecten van luchtvervuiling op stadslandbouw uit de doeken had gedaan, mocht het bedrijf RoofFood de genodigden verwennen. Roof Food is een cateraar die zijn groenten kweekt op het dak van een Gents bedrijvencentrum.

Stadslandbouw is in heel Europa bezig aan een opmars, stelt Troch, die verbonden is aan de vakgroep Natuur en Voedingwetenschappen van de Hogeschool Gent. Onder stadslandbouw vallen zowel volkstuinjes, commercieel uitgebate daktuinen als burgers die een bak met kruiden en tomaten op hun koer zetten. "Alleen al in Gent gaat het om tientallen projecten", zegt Maarten Crivits van de werkgroep Stadslandbouw Gent. "Stadslandbouw leeft, er is echt een momentum in Vlaanderen. Het gaat niet langer alleen om gezellige projecten van burgers."

Effect van het verkeer

Blijft de vraag hoe eetbaar dat alles is. Worden we niet dagelijks overspoeld met onheilberichten over fijnstof? Troch probeerde te achterhalen wat de invloed van luchtvervuiling is op sla en spinazie die in de stad worden geteeld. "We hebben een hele reeks zware metalen geanalyseerd die gerelateerd zijn aan het verkeer. Het ging onder meer om lood, cadmium, arseen en kwik, die schadelijk zijn", legt ze uit.

Op een lap braakliggende grond langs de stadsring, vlak bij het drukke knooppunt Dampoort, plaatste Troch haar teelbakken. "Geen aangenaam gebied, maar wel interessant voor ons. Zo konden we rechtstreeks het effect van het verkeer meten", vertelt ze.

In vergelijking met een controlesite in het landelijke Bottelare waren er in de stadstuin significant hogere concentraties van zware metalen. Dat klinkt zorgwekkend, maar: "Zelfs voor de ongewassen stalen werd de Europese norm voor lood en cadmium maar één keer overschreden, terwijl die geldt voor gewassen groenten."

Door je terrasgroenten te wassen, neem je alle risico weg. "Wanneer we onze stalen drie maal wassen onder stromend kraantjeswater, zaigen we bij verschillende metalen een sterke reductie", vertelt Troch. "Op sla lag er na wassen 70 procent minder lood, bij spinazie was dat 47 procent minder."

Enkel bladgroenten

Daarna onderzocht Troch drie Gentse volkstuinen. Die haalden scores gelijkaardig aan de site in Bottelare, ook al lag er één naast de E17. In een teelbak die ze op een binnenkoer pal in het centrum had geplaatst, vond ze wel extreem hoge loodconcentraties. "Dat hadden we niet

Tips voor stadsoeren

Ververs geregeld de potgrond, zodat er zich geen zware metalen ophopen

Houd afstand van gebouwen of controleer eerst op afbladderende verf

Houd afstand van drukke wegen of plaats een barrière die hoog en lang genoeg is

Was uw groenten driemaal voor consumptie, dan bent u helemaal zeker

* Deze tips gelden enkel voor bladgroenten

verwacht", geeft ze toe. "We ontdekten dat er verf van de ramen afbladderde en terecht kwam op de groenten. Hou dus altijd afstand van gebouwen."

"Er is geen direct risico verbonden aan stadslandbouw", concludeert Troch. "De voordelen zijn groter dan de risico's, want die kunnen worden weggewerkt. We kunnen niets verkeerd zeggen over stadslandbouw. Belangrijk is wel dat ons onderzoek zich enkel richt op bladgroenten. In wortelgewassen kunnen zware metalen wel accumuleren."

Wat vindt de Boerenbond van de concurrentie van stedslingen die in hun eigen groenteproductie voorzien? Die vindt dat prima. "Daardoor krijgen mensen een groter besef van wat voedselproductie inhoudt", zegt woordvoerder Anne-Marie Vangeneberghe. "Ze ontdekken dat je geen opbrengst hebt als het kietsnat is. We merken dat mensen die zelf bezig zijn met planten – al zijn het maar twee tomaten en een krop sla op een terras – op een heel andere manier naar voedsel kijken."

► Een moestuin op het dak van bedrijven-centrum De Punt in Gentbrugge. © WOUTER VAN VOOREN